

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 16.7.2009
SEC(2009) 972 definitief

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

Begeleidend document bij het

voorstel voor een verordening van de Raad inzake mededeling aan de Commissie van investeringsprojecten met betrekking tot energie-infrastructuur binnen de Europese Gemeenschap en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 736/96

SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

{COM(2009) 361}
{SEC(2009) 971}

1. PROBLEEMOMSCHRIJVING

1.1. Wat is het probleem?

Het probleem dat actie vereist is **het ontbreken van samenhangende gegevens en informatie** inzake investeringsprojecten (in hun verschillende fasen) en daarmee verband houdende **tekortkomingen**. De gegevens zijn, ongeacht hun bron, niet altijd volledig, betrouwbaar of bruikbaar voor de vereiste analyse: de EUROSTAT-gegevens bijvoorbeeld hebben betrekking op het verleden, terwijl met het oog op investeringsprojecten meer bepaald informatie vereist is die een zicht biedt op toekomstige ontwikkelingen. Verordening (EG) nr. 736/96 van de Raad moet in beginsel een monitoring van de investeringsprojecten binnen de EU mogelijk maken. De Commissie wordt jaarlijks op de hoogte gesteld van de grote investeringsprojecten of van belangrijke besluiten die een effect hebben op investeringsprojecten in de aardolie-, aardgas- of elektriciteitssector. Deze verordening wordt echter niet langer op consistente wijze ten uitvoer gelegd en is niet meer aangepast aan de huidige uitdagingen op energiegebied. Er bestaat geen ander horizontaal instrument op EU-niveau

Zonder de nodige gegevens is de Commissie niet in staat om:

- de te verwachten ontwikkeling van de energie-infrastructuur binnen de EU te analyseren, eventuele toekomstige tekorten op te sporen en te anticiperen op de toekomstige energievoorziening;
- het EU-energiebeleid te evalueren en de beleidsvorming met relevante gegevens te ondersteunen;
- de transparantie inzake de te verwachten toekomstige ontwikkeling van de EU-energie-infrastructuur te bevorderen.

Gegevensrapportering (d.w.z. het toezenden van informatie) over en -monitoring (d.w.z. analyse) van investeringsprojecten en de ontwikkeling van het EU-energiesysteem worden belangrijk geacht, in het bijzonder gezien de recentste ontwikkelingen. Hoewel aanzienlijke investeringen in de energie-infrastructuur binnen de EU cruciaal zijn, bestaat er veel onzekerheid over de daadwerkelijke realisatie van de investeringsprojecten, die nog wordt verstrekt door de huidige economische en financiële crisis. Zoals aangegeven in de tweede, door de Commissie in 2008 vastgestelde strategische toetsing van het energiebeleid zijn deze investeringen vereist om een antwoord te bieden op de toekomstige vraag naar energie, de bevordering van de transformatie van de economie naar een koolstofarme toekomst, het waarborgen van een grotere energievoorzieningszekerheid in het geval van een crisis en een goede functionering van de interne energiemarkt.

1.2. Wie is hierbij het meest betrokken en waarom is optreden van de overheid vereist?

De EU-instellingen beschikken niet over relevante en samenhangende gegevens over de ontwikkeling van de energie-infrastructuur in de EU, die zij nodig hebben om het strategische vraag/aanbod-evenwicht te evalueren. De industrie is ook betrokken, meer bepaald gezien de ontoereikende transparantie inzake de verwachte ontwikkeling van de het energiesysteem in de EU.

2. ANALYSE VAN DE SUBSIDIARITEIT

De EU-instellingen hebben besluiten inzake een nieuw energiebeleid genomen en hebben een regelgevingskader opgezet binnen het kader waarvan de economische spelers hun investeringsbeslissingen moeten nemen. Gegevensrapportering over en -monitoring (d.w.z. analyse) van de voortgang van investeringsprojecten is noodzakelijk. Aangezien de regionale en EU-dimensies steeds zwaarder wegen en gezien het feit dat de energiesectoren onderling meer en meer verbonden en geïntegreerd zijn, zal sectorspecifieke informatie naar verwachting niet meer volstaan.

3. DOELSTELLINGEN VAN HET EU-INITIATIEF

De algemene doelstellingen van de herziening van Verordening (EG) nr. 736/96 zijn een effectief en doeltreffend rapporterings- en monitoringsinstrument op te zetten, d.w.z. de nodige gegevens over investeringen in de EU-energie-infrastructuur te verzamelen en een mechanisme op te zetten om de desbetreffende analyseresultaten te delen met de lidstaten en betrokken partijen.

4. BELEIDSOPTIES

Er zijn vier opties in overweging genomen:

- **Optie 0 – Status quo - Monitoring van de ontwikkeling van de energie-infrastructuur op basis van de bestaande rapporteringseisen.**

Overeenkomstig optie 0 worden gegevens en informatie inzake investeringsprojecten met betrekking tot energie-infrastructuur verstrekt via reeds bestaande EU-rapporteringsmechanismen en/of worden zij aangekocht door de Commissie.

- **Optie 1 – Intrekking van Verordening (EG) nr. 736/96 van de Raad.** In vergelijking met het status quo, houdt deze optie in dat Verordening (EG) nr. 736/96 van de Raad wordt ingetrokken gezien de slechte tenuitvoerlegging van deze verordening en het feit dat zij steeds minder in staat is in te spelen op de nieuwe energiesystemen in de EU. Als ervan wordt uitgegaan dat de markten op langere termijn vraag en aanbod in evenwicht brengen, kan gereguleerde monitoring worden vervangen door studies die gevalsgewijs kunnen worden uitgevoerd wanneer specifieke beleidsbeslissingen een analyse van investeringsprojecten op energiegebied vergen.
- **Optie 2 – Monitoring van de ontwikkeling van de energie-infrastructuur met een aanvullend rapporteringsmechanisme.** Er wordt een verbeterd en geactualiseerd rapporteringsmechanisme opgezet: de eisen betreffende de kwaliteit van de te verstrekken gegevens worden versterkt en weerspiegelen de ontwikkeling van het EU-energiesysteem. De rapporteringsverplichtingen worden in lijn gebracht met de recente beleidsontwikkelingen (bv. rapportering om de twee jaar, monitoring in het kader van het derde internemarktpakket) en worden vereenvoudigd: de lidstaten worden vrijgesteld van de rapporteringsverplichting krachtens deze richtlijn wanneer reeds gelijkwaardige informatie wordt verstrekt in het kader van andere instrumenten (bv. bestaande sectorspecifieke wetgeving) en de ondernemingen worden ook vrijgesteld van deze verplichting als de lidstaten besluiten de vereiste informatie via andere kanalen te verstrekken. Afgezien van het rapporteringsmechanisme wordt ook voorzien in een analyse van de gegevens door de Commissie en in transparantie van de verzamelde gegevens, met uitzondering van de commercieel gevoelige gegevens.
- **Optie 3 – Monitoring van de ontwikkeling van de energie-infrastructuur, gepaard aan een volledig rapporteringsmechanisme.** Het verschil met optie 2 is dat overeenkomstig optie 3 een volledig en geïntegreerd rapporterings- en monitoringssysteem wordt opgezet. De lidstaten zijn verplicht alle opgevraagde informatie te valideren en aan de Commissie toe te zenden, ongeacht eventueel reeds bestaande en op EU-niveau ontwikkelde kennisgevings- en monitoringsmechanismen.

5. EFFECTBEOORDELING

Een verbetering en versterking van het rapporteringsmechanisme zal de beschikbaarheid van gegevens en de kwaliteit van de aan de Commissie toegezonden gegevens en informatie op kortetermijnbasis verbeteren. Dat zal een geregelde analyse van de situatie en een grotere transparantie mogelijk maken. Op middellange tot lange termijn wordt de uitwerking van een samenhangende EU-aanpak en een overzicht inzake de te verwachten ontwikkeling van het EU-energiesysteem, gebaseerd op nauwkeurige en geschikte informatie, van groot belang voor de investeerders, voornamelijk wanneer daardoor

belemmeringen voor investeringsprojecten, zoals onnodige vergunningsprocedures en gebrekkige kredietverstrekking, aan het licht worden gebracht. Met betere informatie kan de Commissie ook beter de beste praktijken bevorderen.

De beleidsopties 2 en 3 worden als het meest relevant beschouwd. Zij bieden een nuttig kader voor overleg tussen de overheidsinstanties en de betrokken partijen bij de analyse van toekomstige trends en investeringsprojecten en de belemmeringen voor investeringen.

De maximale administratieve kosten (voor de ondernemingen, alsook voor de lidstaten en de Commissie) van een volledig rapporteringsmechanisme ten gevolge van een herziening van Verordening (EG) nr. 736/96 van de Raad, worden geraamd op ongeveer een half miljoen euro. Deze maximale kostprijs zal in de praktijk echter niet worden gehaald aangezien bepaalde gegevens ten gevolge van andere wettelijke verplichtingen door de lidstaten moeten worden verzameld.

6. VERGELIJKING VAN HET EFFECT VAN DE OPTIES

Afgezet tegen de criteria van efficiëntie, doeltreffendheid en samenhang, blijkt optie 2 gunstiger dan de overige opties en geeft die optie de beste resultaten voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de herziening van Verordening (EG) nr. 736/96 van de Raad. Deze optie biedt een geïntegreerd en geactualiseerd kader waarin rapportering en monitoring op EU-niveau worden geïntegreerd. Zij maakt het mogelijk gevalideerde gegevens te gebruiken, wat de aanvaarding van de data zal verbeteren en vergelijking mogelijk maakt. Aangezien bij deze optie rekening wordt gehouden met bestaande eventueel belangrijke rapporteringsmechanismen, wordt dubbel werk vermeden en wordt de administratieve belasting voor de desbetreffende sectoren en de lidstaten vermeden. Deze optie voldoet aan het evenredigheidsbeginsel.

7. MONITORING EN EVALUATIE

Het effect van het nieuwe rapporterings- en monitoringsmechanisme zal worden ingeschat op basis van het aantal lidstaten dat voldoet aan de rapporteringsverplichting en op basis van de kwaliteit, volledigheid en geschiktheid van de verzamelde gegevens. Ook de deelname van de betrokken partijen en entiteiten aan het monitoringsmechanisme (belangstelling voor analyserapporten, deelname aan vergaderingen, enz.) en het gebruik van de resultaten door EU-instellingen en andere betrokken partijen zal worden gemonitord.